

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:

Pe un an 240 Lei
Pe jumătate de an 120 Lei
Pe un pătrar de an 60 Lei
Un număr 5 Lei
Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei

APARE DUMINECA

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și înscrieruni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 8 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Cătănia culturală.

Intru o carte folositoare pentru toți un domn inginer se sârguește să arate lumea așa cum s'a prezentat ea înainte de ivirea numirilor tehnice și care este înfățișarea ei azi, când aceste minuni sporesc din zi în zi și se aplică la trebuințele vieții. Celebrul șampion Nurmi fuge la ceas 19 Km., iar motorul unui avion sboară la ceas peste 700 de Km. Un muncitor produce la zi 400—500 cărămizi, mașina tot într'o zi, fabrică 400.000 cărămizi. Datele pe cari le înșiră Dl inginer în luminata sa carte sunt în adevăr miraculoase.

Dar culmea minunilor este că toată activitatea tehnice se bazează pe cunoștința însușirilor ultimei diviziuni posibile a materiei a „elektronului”. Elektronul acesta însă este atât de minuscul, deși are puteri extraordinare, încât cu termeni de ai limbei omenești nu se poate numi decât o „suflare ușoară”. El spune, Dl inginer, în mișcarea sa face pe secundă 2200 Km. și cercurile pe cari le-ar descrie ar face tot la o secundă mai multe mii de bilioane.

Dupăce am cetit minunile tehnice m'am dus să văd cum lucrează un motor Diesell. Mătăhala nici nu e așa de mare, dar învârte o mulțime de roți și roțițe pe cari scapără curele de parca au pornit la iad. Curios!, m'am gândit, „suflarea ușoară” pe ale cărei puteri se bazează toate mașinările, deși nu este nici vizibilă, nici pipăibilă e crezută de oameni și cealaltă „suflare ușoară” care este sufletul și zace la baza întregii vieți, deci și la baza tehnice nu este crezut, ba tăgăduit. Sufletul, cât o fi el de mic și de ușor, de nu se poate vedea cu microscopul ca și elektronul, învârtește mai mari puteri decât acelea pe cari le cunoaște tehnica. Tot ce vedem ca artă și știință pe pământ în această „suflare ușoară” care este sufletul își are ori-

ginea. Puși alătura sufletul și elektronul — ambii minusculi și invizibili — fără îndoială, că sufletul este o mai mare putere, fiindcă el a găsit elektronul și nu invers. Dece o așa mare considerație pentru tehnicieni cari ne pun mașina la dispoziție pe care sufletul dacă vrea o pune în slujba fericirii omenești și dacă nu vrea o face cel mai perfect mijloc de distrugere diabolică. Și dece o așa de mică considerație față de formatoriu sufletului cari decid soarta lumii.

Preotul și învățătorul nostru din cel mai mic și neînsemnat sat pe care îl vizitează numai paserile călătoare, țin în mânele lor soarta neamului. Ei pot crește eroi, ei pot crea răufăcători prin munca lor. Acești servitori ai neamului numiți azi încă „umili” sunt factorii mari și hotărâtori în viața neamului, pentru că ei formează forța forțelor, sufletele.

Azi putem spune cu promptitudine că numai este nici o tagmă care să fie exilată și legată de sat cum sunt preoții și învățătorii. Frizerii, pantofarii, dubălarii, cari au rost mai puțin însemnat în viața neamului, calcă lumea întreagă, numai formatoriu sufletului preotul și învățătorul trebuie să stee pe locurile lor, o viață întreagă. În viața acestor crescători ai neamului nu este permis să fie primăvară, cu mizeriile legate de gât cu 12 zbalțuri; acești oameni nu pot să aibe fericirea să iese la larg din bârlogul lor și să zboare ca albinele din țară în țară, ca să culeagă miere pentru munca lor.

Nu interesele preoților și ale învățătorilor vrem să le apărăm atunci când cerem formarea lor în alt senz, decât s'a făcut până azi, ci interesele neamului.

Aceste biete cătane culturale în senzul adevărat al cuvântului, trebuie se desvolte o uriașă activitate culturală cu un bagaj mic sufletesc pe care nu-l pot mări în nici un chip.

Un mecanic destoinic este trimis peste țări și mări să-și mărească cunoștințele și să-și rafineze dexteritățile, pe când preotul și învățătorul poate merge până la marginea satului, sau cel mult până la orașelul din apropiere. Cultura neamului și înflorirea forței lui pierd enorm de mult prin ținerea pe loc a preotului și a învățătorului, cari în tinerețe se sbat și ei cât se sbat și apoi lăsați în voia sorții, merg acelaș drum sur, ca și mulțimea.

Un sat străin — imposibil de crezut, de și este așa — și-a trimis pe învățătorul său în toate țările din Europa, ba chiar și în America, pentru studii economice. Azi învățătorul care nu a stat închis în bârlog o viață întreagă, este părintele satului, iar satul înstărit fără mii de planuri a devenit celebru. În înfundăturile Ardealului am găsit un sătisor, bineînțeles strein, al cărui preot și-a făcut studiile în Anglia unde se duce regulat anual, ca la o matcă. Preotul acesta modest, dar cu lumini mari în suflet, și-a făcut din satul său o cetate tare pentru neamul său și o cetate afurisit de tare pentru noi. Dece atâta cheltuială de energie și de bani cu ridicarea satului, de ce atâta ocrotire a metodelui natural de a ridica satul, când firesc ar fi să ridicăm pe conducătorii lui, cari în virtutea unor preocupări urbile, ar aduce armonia la sate, care până azi nu este și zădărnicește orice pornire bună ori de unde ar veni și mai pre sus de toate din sufletele lor inobilate, ar sădi îndemnuri bune în sufletele poporenilor pe toate terenele. A ridica pe toți cum să muncească azi este o imposibilitate. Dar până când va străbate acest adevăr în sufletele oamenilor, sunt sigur că vor mai muri multe biete cătane culturale, cari au fost zdrobiți de viață, din lipsa armamentului sufletesc care nu li-s'a dat la timp.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

S'a sfârșit cu bine.

În Nrul 43 din 1936 și în Nrii 6 și 47 din 1937 ai acestui organ al eparhiei, am fost arătat cu amănuntul prin câte faze și greutăți a trecut problema acoperirii pagubelor suferite de organizațiile noastre bisericești din Ardeal și Banat, în ce privește depunerile dela băncile românești, până ce s'a ajuns, ca aceste pagube ale fondurilor și fundațiilor bisericești, cauzate de conversiunea datoriiilor, să se ordonațeze de Ministerul Finanțelor către finea anului 1937.

În baza Înaltului Decret Regal, publicat la timpul său în „Monitorul Oficial“, urma, ca comunele bisericești și eparhiile să primească titluri de rentă cu 4½% în valoarea nominală a depunerilor descrise din livretele de economii și verificate de autoritățile cu cădere.

Ivindus-e însă în jurul emiterii acestor titluri anumite dificultăți, de vreme ce pe atunci nici nu erau încă tipărite, nu s'au putut trimite și ridica în cursul anului bugetar 1937/8.

Cu expirarea anului bugetar am dat de un alt inconvenient și anume: ordonanța de plată își pierduse valabilitatea, deci titlurile trebuiră din nou ordonațate pentru anul bugetar următor.

Trăgănarea continuă a înmânării hârtiilor din chestiune făcuse pe mulți să-și piardă nădejdea de a le mai vedea cândva. Mai mulți interesați ne spuneau că e păcat de timpul pierdut cu adunarea atât de minuțioasă a datelor ce ni-se ceruseră.

A trecut și anul bugetar 1938/9 fără să fim ajuns în posesiunea rentelor, cu toate că în repetate rânduri s'au făcut intervenții motivate, arătându-se între altele, că unele comune bisericești s'au angajat fața de antreprenori și măestrii de zidire în vederea primirii a acestor titluri.

Ne sosind ele nici în anul 1938/9 s'a făcut din nou procedura oficială din anul premergător, reordonațându-se încă odată titlurile cu valabilitate pentru anul bugetar în curs, pentru anul 1939/40.

Nu de mult au ajuns hârtiile la administrația financiară din Lugoj, de unde organele casieriei eparhiale au ridicat titluri de rentă cu 4½%, în valoare nominală de 12,179.500 Lei pentru parohiile din cuprinsul eparhiei și în valoare nominală de 10,503.000 Lei pentru fondurile și fundațiile episcopiei, în total 22,682.500 Lei, precum și interesele scadent pentru cei doi ani din urmă.

Cu ridicarea și distribuirea de curând a acestor hârtii s'a închis dosarul voluminos al pagubelor, pe cari statul le-a rebonificat instituțiilor bisericești.

Până când chestiunea aceasta, de mare importanță pentru biserică, nu se rezolvase definitiv, eparhia noastră n'a fost cruțată de critici pe urma acestor depuneri, timpul însă, ca un judecător imparțial a dovedit îndestul, că criticile aduse conducerii de pe atunci a episcopici au fost neîntemeiate. Dar despre aceasta cu altă ocazie.

Acum, când problema pagubelor s'a sfârșit cu bine, se cuvine să ne îndreptăm gândurile,

însoțite de adâncă recunoștință, către toți acei bărbați devotați bisericii, cari fie prin acțiunea întreprinsă, fie prin intervențiile făcute, fie prin fapta săvârșită au contribuit, ca problema aceasta să se soluționeze spre deplină mulțumire a așezământelor noastre bisericești, adevărat ca după ce debitorilor prin conversiune, li s'a făcut dreptate socială, să se facă și bisericii dreptate națională, salvându-se capitalurile ei depuse la bănci, pentru a servi cauza noastră românească.

A. Moaca.

Creștinismul activ.

Prof. **Constantin Rudneanu.**

Se accentuează tot mai mult latura activă a creștinismului. Se încearcă ca toată învățătura ce s'a putut câștiga pe terenul școlar să fie în așa fel întrebuițată încât roadele ei să fie vizibile.

Învățătura creștină mai mult ca oricare altă învățatură este de natură spirituală, dar spiritualitatea lumii creștine ne duce la o schimbare a vieții, a conduitei noastre.

Lumea creștină s'a sălășluit în urma multor prefaceri, ea s'a ivit într'o vreme de grea cumpănă — ea a isvorât din acea bunătate extraordinară a lui Dumnezeu, care a trimis în momentul oportun pe Mântuitorul Lumii: *Iisus Hristos*.

Și toți ceice au așteptat o schimbare, au simțit imediat că sprijinul omului este mai presus de puterile sale slabe — El a coborât din Ceruri.

Primind un îndemn nobil, omenirea a căutat ca să-și însușiască învățătura și morala sublimă a lui Iisus Hristos. Toți din toate părțile facem un efort puternic de natură morală ca să schimbe mersul vremii în mai bine. Astfel faptele bune au început să-și facă loc. Păcatul, gândul răului a fost învins, grație eforturilor mari ce le-a străbătut omul creștin, învingându-se pe sine. Virtuțile creștine au agonisit o nouă viață, desăvârșind darurile divine primite cu atâta dărnicie de Dumnezeu.

Împărăția lui Dumnezeu înțeleasă atât de obscur până la Iisus Hristos, a început să se afirme azi pe pământ. Localurile omenirii chinuite, interpretate în atâtea senzuri diferite de filosofii timpurilor, și-au primit instituțiunile sociale morale cu caracter creștin, organizând societatea cea nouă pe credință, dragoste și speranță.

De două mii de ani creștinismul lucrează cu o stăruitoare răbdare, ridicând opere durabile cu caracter caritativ, însuflând o concepție superioară de viață spirituală în diferite domnii ale culturii, artei și a științei.

Câți dintre credincioșii noștri ortodocși, cari trăind după sfaturile minunate ale mântuitorului Iisus Hristos, n'au via satisfacție ca să vadă atâtea îmbunătățiri pe teren practic. Ce roade minunate n'au cules tinerii creșcuți în credința creștină? Să ne gândim numai la conducătorii instituțiilor de diferite categorii, cari chivernisesc atâtea bucurii materiale, și cari în spiritul evanghelic și al concepției creștine realizează minuni binefăcătoare — și toate acestea datorită activismului creștin.

Conștiința creștină își face loc tot mai mult în societatea umană. Ea trebuie ca să conducă pe om la calea cea adevărată. *Lucrând în conformitate cu viața și spiritul evanghelic al lui Iisus Hristos, putem clădi opere durabile, cari vor avea viabilitate, deasupra veacurilor noastre!!*

Hramul sf. Mânăstiri „Sf. Ilie dela Isvor“.

„Mai aproape de Tine Doamne“; aceste cuvinte sunt sinteza pelerinajelor religioase oricare ar fi ele; pentru aceasta, de când s'au deschis omenirii iarg porțile împărăției cerurilor, creștinii cu multă sărguință aleargă spre sfintele Locuri ca să întrețină, mai cu firebinte pietate, legătura cu tot ce e ceresc și sfânt.

E atâtea măreție în simplitatea pelerinajelor și atâtea smerenie de înalte orizonturi creștine se impune tuturor celor ce își îndreaptă pașii, întăriți de speranță, spre altarele pururea înfocate ale Mânăstirilor ascuse prin văi de munți și perdele de brazi.

Colbul; o nimica toată; arșița: tot ce poate fi mai neluat în seamă; drumul lung: speranța l-a străbătut cu iuțeala gândului creștin, purificat de egoism, gând ce merge neîmpiedicat pe calea iubirii și suie pe scara smereniei la cele înalte și sfinte.

Așa e pelerinajul și când îl socotim așa, nu ne gândim la pelerinajele omorâtoare de „spleen“ nici la pelerinajele făcute din curiozitatea burgheză, a multora, doritori de a se vedea în mijlocul unei mulțimi ce se închină —, ci ne gândim la aceia cari vin cu sete să se adape din isvorul cristalin al evlaviei lăcașurilor sfinte unde, în șoapte de psaltire și clipiri de candelă, curg în râurile darurilor.

*
* *
*

O bisericuță albă ca o iie pe pajiște verde sub aripa pădurii Mânăstirea „Sf. Ilie dela Isvor“ nevino-vată surăde azi strălucit luminată de razele unui soare sărbătorec. Arama din turn a sunat azi mai argintiu ca altădată și iată spre ea curg multe râuri de credincioși și tot atâtea torente de cântări înălțătoare se adaug înlăuntrul zidurilor albe ale ei de câte ori grupurile purtătoare de steaguri intră pe ușa-i primitoare.

Serbătoarea sf. Prooroc Ilie în cinstea căruia evlavia sfântă a durat această Mănăstire între două dealuri și un izvor minunat, a fost în acest an, mai mult decât altădată, ocazie de înălțare a inimilor drept-credincioase a poporului din jur și de departe.

Preoți, credincioși, strălucire, tămâie, glasuri de cântări, genunchi plecați în smerenie care a străpuns searbada vanitate a preocupărilor lumești și a ridicat pe credincioși în sfere cerești. Iar în mijlocul tuturor ierarhul, blând ca un Părinte paște oile cele cuvântătoare venite cu sete la „Isvorul“ sfântului Ilie; sfântă și fericitoare apropiere de Domnul, cât este de vie icoana realizării tale în acest loc al Mănăstirii.

Începerea hramului: este Miercuri înainte de priveghiere. Mulțimile de credincioși au împânzit cărările și pajștea verde din jurul Mănăstirii. Toți așteaptă sosirea Prea sfințitului Episcop Dr. Vasile Lazărescu și pentru aceasta s'a adunat râu de oameni dela intrare Mănăstirii până la ușa Bisericii.

Adăstarea fu răsplătită cu cea mai frumoasă icoană vie, dintre icoanele întâmplărilor ce s'au zugrăvit pe locul acestei Mănăstiri: icoana primirii Prea Sfințitului Episcop, cine va putea descrie frumusețea, marea și sfințenia ei! — o spun în viers argintiu clopotele și cântările ce-și înalță sincere tonuri de mulțumire și de laudă spre cerul mai senin ca oricând.

P. S. Sa este întâmpinat la poarta Mănăstirii de soborul maicilor și surorilor Mănăstiri în frunte cu stareța P. C. Monahie Alexandrina Colibaba, este cel din-tău sobor de călugărițe ortodoxe sădit în Banat. Prea Sfinția Sa este însoțit de P. C. Sa Păr. Protopresbiter Dr. Iosif Ieremia, P. C. Păr. Protodiacon T. Roșca și multe persoane distinse din societatea Bocșei Mont. și jur.

După ce se oferă Prea Sfințitului din partea P. C. Starețe obișnuita pâine și sare, Prea Sfinția Sa urcă spre Biserică fiind înconjurat de distinse fețe bisericesti și civile, împărțând binecuvântări credincioșilor împărțiți ca două țărături de o parte și de alta a drumului, iar înainte corul maicilor ce merg în frumos șir, înalță în buchet de tonuri sincera rugăciune: „Pre stăpânul și arhiereul nostru Doamne îl păzește“.

Ajunși în Biserică se începe priveghierea cu slujba vecernei într-o atmosferă de adâncă evlavie, iar în jur pădurile inmiereșuite păstrează liniște de biserică.

...*Lumină lină a sfintei Slave a Tatălui cereasc...* se înalță încet ca tămâia din cădelnița „încunjurări“ de seara și în portocaliul crepuscul ce-și trimite palidele raze în bisericuța Mănăstirii, Prea Sfințitul așteaptă în sf. uși împărătești, grupul, acoperit de mante cernite, al maicilor cari aduc cu lacrimi în ochi și cu cântări pe una din surorile Mănăstirii ca să fie tunsă în monahism de Prea Sfinția Sa. „Brațele Părintești deschide-mi mie Mântuitorule...“ și Prea Sfințitul cu părinteasca dragoste și îngăduință pune întrebările rânduite, rugăciunile și sfaturile și primește juruțele făcute de noua monahie — toate acestea store lacrimi din ochii credincioșilor și întreaga biserică plânge de marea duhovnicească a acestui fel de solemnitate streină lumii și mai ales în părțile noastre până acum.

„Ce ai venit aicea căzând la sf. Altar și la această sfântă însoțire?“

— „Dorind viață pustnicească Prea Sfințite Stăpâne“.

„Bine este cuvântat Dumnezeu celce voește ca toți să se mântuiască și la cunoștința adevărului să viei...“ și acum se leagă voința de harul de sus și la

ceata marelui Pahomie, care merge în calea a 17 veacuri se adaugă însă un suflet doritor al acestei vieți a îngerului în trup.

Iar despre simțirea și înălțarea duhovnicească a acestui sfânt act, cuvântul e slab și nici nu este dat lui a cuprinde ceva. O spune mai lămurit crucea și lumina care peste veacuri cheamă cu chemări negrăite suflete la Domnul și le luminează cu raze nesfârșite

Slujba priveghierii se continuă cu și mai multă însuflețire și credincioși de aci, dinlăuntrul și cei de afară ce nu mai încap în biserică, petrec clipe streine de lumea aceasta. Ei sunt aceiași, aceleași ființe cari au păcătuit lui Dumnezeu și au greșit oamenilor, dar preocupările și inima le e schimbată: ochii cari au căutat pofticioși averi și frumuseți trecătoare, acum s'au împodobit cu mărgăritarele pocăinții; ei au găsit aici prilej de a vedea un colț din adevărata realitate și acum lacrimile se varsă cu dărnicia sufletului ce se căește. Picioarele cari au umblat căi nedrepte și mâinile cari s'au întins spre fărădelegi și răpire, gura care și sudalme a rostit și ea și cu toate împreună inima care a poftit, râvnit, urât și pizmit, toate s'nt de față în postul mare de căință înaintea „Celui ce ne-a făcut pe noi“, iar în mijloc ierarhul, icoană a încrederii neștrămutate în Domnul, împărtășește pace și nădejde în Dumnezeu. Acest tablou duhovnicesc nu-l pot prinde fotografii și reporterii și ar face mult mai bine să nu-l conturbe.

În ziua hramului: Lumea din apropiere s'a adaus celor sosiți de ieri și toată colina Mănăstirii și cărările și valea este o mare de lume care se grăbește la slujbele de evlavie ce se fac de către C. C. Preoți, la slujba Acatistului Domnului și la sf. Maslu, tot atâtea Siloamuri sufletești ale zilei de hram.

În zorii zilei s'a săvârșit sfințirea apei la izvorul tămăduitor din fața Mănăstirii și acum toți așteaptă iarăși sosirea Prea Sfințitului Episcop Vasile, pentru sf. liturghie a hramului.

Apropiindu-se timpul, un sobor de șase-spre-zece preoți în vestimente luminate în frunte cu P. C. Păr. Protodiacon Th. Roșca așteaptă la poalele colinei pe care e așezată Mănăstirea, urmează maicile și surorile Mănăstirii în frunte cu P. C. Monahie Alexandrina stareța și de o parte și de alta mulțimea credincioșilor cu steaguri, cruci și ripizi ca două țărături ale acestui fluviu de strălucire bisericască, de care s'a învrednicit Mănăstirea Isvor.

Îndată la sosire Prea Sfințitul, primește spre sărutare sf. Cruce și sf. Evanghelie dela bătrânul Ieromonah Macarie Gușcă intemeetorul și duhovnicul Mănăstirii, care rostește cuvântul de bun sosit Prea Sfințitului. C. Sa relevează marea bucurie și cinste acestui sf. loc prin venirea Prea Sfinției Sale și exprimă cu emoție în glas: „Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului; bine ați venit Prea Sfințite stăpâne“, iar corul Maicilor întonează solemn: „Pre Stăpânul...“ și convoiul se pornește spre biserică, de unde în aceeași ordine și cu aceeași însuflețire Prea Sfinția Sa este adus la locul ridicat din fața Troiței unde s'a pregătit o frumusețe de altar pentru slujba sfintei liturghii.

Înainte de începerea sfintei Liturghii s'a făcut întronizarea ca stareță, în acest sf. lăcaș, a Prea Cuv. Sale Monahiei Alexandrina Colibaba; impresionant act care pecetluiește începutul salutar al reînvierii vieții monahale în Banat. „Vrednică este“ răsună glasul preoților și credincioșii confirmă același gând când se bucură de această întâmplare care face ca viața mână-

stirească în părțile noastre să fie sădită de așa vrednică mână.

P. C. Sa monahia Alexandrina cu smerenia ce o caracterizează, dând slavă lui Dumnezeu, aduce mulțumiri Prea Sfințitului Episcop Vasile, pronunțând că va căuta să lucreze „cu timp și fără timp” pentru păzirea și propășirea obștei ce i s'a încredințat sub păstoria Prea Sfinției Sale, pentru prea măria lui Dumnezeu.

Și acum se începe sf. Liturghie. Câteva litii so-site chiar acum, au sporit și numărul preoților cari strălucesc în vestmintele harului, înconjurând ca niște heruvimi masa pe care se va aduce sf. jertfă de cerere, de laudă și de mulțumită în acest loc, în care „brațul Domnului a făcut putere” și unde se poate spune: „acum am priceput, aceasta este schimbarea Dreptei Celui Prea Înalt”.

Cum a-și scrie, să vadă și cei ce n'au fost, ce atașament sufletesc în strânsă evlavie poate avea cineva de crucea Domnului, care străjuește, împodobită de icoane sfinte, sfânta și înfricoșata jertfă cea fără de sânge carea se săvârșește în mijlocul mulțimilor adunate ca în pustiul săturării celor cinci mii de oameni.

Am văzut ochi înlăcrinați și fețe ridicate spre cer și cucerire adâncă atunci când Arhiepiscopul se roaga în genunchi pentru toți, sub sf. Aer, la rostirea crezului. Aceasta nu e trăire momentană și înălțare părută, ci reală trăire a lumii văzute cu cerul prin mijloace văzute și împărtășirea harului nevăzut.

La înconjurarea prohodului, Prea Sfinția Sa ales prețios dar de rugăciune pentru P. C. Păr. Macarie Gușcă, hiotesindu-l în rangul de *singhel*, dându-i prin aceasta începutul văzut de răsplătire a nevoițelor și ostenelelor sale pentru acest sf. Lăcaș.

Fireasca recompensă a vredniciei Sale se răspândește în valori de cântare peste mulțimile adunate: „vrednic este” și clădirea bisericii de alături alba ca un crin, ridicată cu zelul neobosit al acestui călugăr sinerit, strălucea în timpul acestei răsplătiri ca un potir de mulțumire.

Pentru aceasta se cade, slăvind pe Dumnezeu, a aduce mulțumiri Prea Sfințitului Episcop Vasile, care atât de frumos a știut să răsplătească smerenia lucrătoare de mari fapte de evlavie a iubitului nostru părinte Singhelul Macarie Gușcă.

La sfârșitul sf. Liturghii, Prea Sfințitul a ținut o strălucită cuvântare despre monahism, înălțimea, vrednicia și însemnătatea lui, arătând în cuvinte și idei minunate rostul vieții monahale și în special al acestei Mănăstiri, înființate de curând pe acest loc, cuvinte puternice ca sentința, au răsunat acum la Mănăstirea sf. Ilie dela Izvor.

Pe câtă grijă poartă plugarul de grânele sale și tot omul de întreținerea vieții sale pământeste, pe atât mai mare grijă trebuie să poarte omul de sufletul său. Această datorie o cere dela noi Dumnezeu care a trimis îngeri și oameni sfinți, să amintească lumii această înaltă datorie care este cuprinsă în cuvintele: „fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru din ceruri desăvârșit este”.

Printre trimiși au fost în primul rând proorocii și printre ei cel mai elocvent strigător al acestei datorii, a fost sf. Prooroc Ilie, care cu cuvântul și fapta a săvârșit cele ale îngerului în trup, fiind pildă vie datoriei omenești de desăvârșire.

De acea nu e de mirare că la acest loc s'a ridicat mănăstire, care cuprinde ființe dornice după desăvârșirea vieții și care ies din lume și caută a se sărgui

în împlinirea voinței lui Dumnezeu, făcându-se pildă celorlalți oameni. Pentru aceasta *monahismul* se poate defini ca o *poroocire permanentă* în înțelesul de amintire vecinică lumii, că trebuie să tindă spre desăvârșire și aceasta o fac monahii și monahiile de azi prin aceea că se retrag în liniștea rugăciunilor neîncetate pentru că alții nu se roagă niciodată; în post și priveghiesc pentru că cei mai mulți din lume se desfătează în plăceri și lipsă de trevie; în lucru și smerenie admomiind, ca oarecând prooroci pe leneșii și mândrii timpului nostru modern.

Pentru această demnitate de prooroc a vieții monahale, continuă Prea Sfinția Sa, s'a pus temelie morală și materială a acestei Mănăstiri, decretată ca mănăstire, de călugărițe unde să se audă neconținut rugăciuni sfinte, unde să se practice virtutea și să se aducă la expresie zelul muncii prin înființarea de ateliere și școli cu aplicație gospodărească și de industrie casnică, atât de necesară părților noastre; să se accentueze împlinirea faptică a carității creștine prin înființarea în acest loc a unui spital și azil pentru îngrijirea bolnavilor și a celor slăbiți de povara anilor și a suferințelor.

Aceasta este semnificația și scopul sărbătorii noastre de aci, închee Prea Sfinția Sa, și pentru aceasta am venit aici ca prin rugăciunile noastre să cerem ajutorul și binecuvântarea Cerului spre împlinirea acestor gânduri.

Cine poate descrie bucuria și mulțumirea produsă în sufletul asistenței, la auzul acestor minunate gânduri și cuvinte, ca sinceră răsplătire s'a pornit din nou cântarea corului de maici: „Prea Stăpânul și Arhiepiscopul nostru Doamne îl păzește” în vreme ce Prea Sfințitul scobora amvonul, la slujba parastasului pentru ctitorii Mănăstirii, cu care s'a petrecut această măreață manifestare.

În urmă Prea Sfințitul vizitând casele și locul Mănăstirii a plecat, fiind condus cu aceeași ordine și în însuflețirea ceeași bucurii și mulțumirii ce cădea pe fețele tuturor. Iar clopotele bisericii petreceau plecarea Prea Sfințitului cu viers de negrăită mulțumire adusă Prea Sfinției Sfinției Sale Stăpânului și ctitorului acestui sfânt lăcaș.

Astfel s'a sfârșit cea mai frumoasă zi de hram a acestui sfânt lăcaș, care a fost aies de Dumnezeu să fie chip de desăvârșire a vieții și izvor de neseceate daruri duhovnicești.

Asistent

ȘTIRI

Sfințire de Troiță. La sărbătoarea sf. apostoli Petru și Pavel s'a sfințit troița ridicată de stolul străjerilor din Ghilad ca un omagiu de postumă recunoștință adus binemerituosului învățător Iosif Badescu, mort în războiul de întregire al neamului ca ofițer voluntar în armata română. Actul sfințirii l-au săvârșit: protopopul Augustin Ghilezan al Ciacovei, preoții Dimitrie Tieran și Moise Ghilezan din Ghilad. Au fost de față numeroși oaspeți, premilitari, dir. I. Căltun din partea Serviciului Social și o mulțime mare de popor.

Sfințire de cruce. Miercuri în 12 Iulie a. c. s'au sfințit cele două cruce ale noii biserici din Coștei. Solemnitatea sfințirii a fost un prilej de mare însuflețire pentru poporul credincios al frunții noastre comune. Serviciul sfințirii l-au săvârșit preoții Octavian Trailovici și Ioan Jumanca din Coștei, Octavian Păuța și Liviu Dée din Voivodinți. Răspunsurile le-a dat corul „Reuniunii”,

care a fost la înălțimea chemării sale. Comuna Coștei are populație curat românească, plină de însuflețire și avânt pentru biserica ce este pe calc de zidire, așa că ziua sfințirii crucilor, a însemnat o etapă însemnată-care li-a dat noui nădejdi și noui puteri pentru conti-nuarea lucrării începute încă acum 10 ani.

Ziar nou. Incepând dela 20 Iulie a. c. apare în Timișoara sub egida Astreii Bănățene ziarul „DACIA”. Noul cotidian bănățean e condus de *Romulus P. Roșu*, cunoscut ziarist care cunoaște rețele ca și părțile bune dela noi din Banat. Urăm ziarului viață lungă și rodnică.

Recunoștință și adânc simțite mulțumiri exprimă preotul Tiberiu Mărgineanțu din Opațița: d-nei Irma Ghilezan din București, d-lui Petru și Drăghina Rujan din Deta și societății „Trăila Caragea” din localitate cari au făcut daruri în ornate scumpe și icoane sfinte pe seama bisericii noastre pin Opațița.

„Binecuvintează Doamne pe cei ce iubesc podoaba casei Tale, Tu pe aceștia preamărește-i cu dumnezeiasca Ta putere”.

Apostolat rodnic săvârșește preotul nostru Alexandru Gruia în parohia Coronini pe care o administrează abia de câteva săptămâni. Anume, cu concursul însuflețitului creștin Iosif Scoborcea, primar al comunei a reușit să îndrume spre sf. sânta biserică 40 pă-rechi de concubini. Cununarea acestora s'a făcut în 20 Iulie a. c. în cadru frumos, sărbătoresc. Serviciul divin l-au săvârșit preoții A. Gruia și C. Popescu din Moldova-nouă și au luat parte mulți intelectuali din plasă. Nași au fost d-na și d-l Dr. Mihai Mătarângă, medic de cir-cumscripție în Moldova-nouă, căruia preotul în deosebi îi este mulțumitor. La Vecernie preotul a făcut instala-rea nașului bisericii în persoana primarului I. Scoborcea care este un sincer prieten al Bisericii românești!

Mulțumită publică. Oficiul parohial și epitropia bisericii din Surducul-mic, aduce și pe această cale cele mai calde mulțumiri binefăcătorilor bisericii noastre și anume: Inginer Nicola Mircea 3000 Lei, Nicolae Crișciu contabil 2000 Lei, Pr. Toma Birescu 1000 Lei, Prof. Samson Crișciu 1000 Lei, Nicolae Mezincan 500 Lei, Ion Gherghina 500 Lei, Vasile Gherghina 1000 Lei, Ion Grecu 500 Lei, Ion Ivașcu 450 Lei.

Concurse

Nr. 4096 B/1939.

Se publică concurs pentru primirea de stu-denți în Academia noastră teologică din Caran-sebeș pe anul școlar 1939/40, cu termenul de 15 Septemvrie a. c.

Cererile sunt a se înainta Consiliului eparhial prin oficiile protopopești până cel mult la 15 Sep-temvrie a. c. anexându-se la cereri următoarele documente:

1. Extras de botez.
2. Diploma de bacalaureat.
3. Certificat de moralitate dela Oficiul paro-hial vizat de Oficiul protopopesc.

4. Certificat dela medicul Academiei teolo-gice că petentul este deplin sănatos și fără defecte.

5. Declarațiunea părinților sau a tutorelui că vor suporta toate cheltuelile cu întreținerea petentului în Internatul Academiei teologice.

Se observă că toți studenții Academiei teo-logice ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș, sunt obligați să locuiască în internat și până la cel mult 31 Decemvrie 1939, fiecare student va trebui să-și procure uniforma (reverendă).

Caransebeș, la 6 Iulie 1939.

Episcopul:

† **VASILE**

3—3

Consilier referent:

Romul G. Ancușa.

Consiliul parohial ort. rom. din Hitiaș, în baza ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 3215. B ex. 1939, pu-blică concurs cu termen de 30 zile dela prima publi-care în „FOAIA DIECEZANĂ”, pentru ocuparea pos-tului de paroh, la parohia de cl. II-a din Hitiaș, proto-presbiteratul Buziaș, devenită vacantă în urma pensio-nării preotului George Ciocoiu, pe lângă următoarele

Beneficii:

1. Sesiunea parohială de 30 jugh.
2. 2 intravilane și 2 grădini mici afară din sat.
3. Stola uzitată.
4. Birul uzitat.
5. Locuință în casa foștilor preoți, chiria se va plăti de biserică.

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate dato-rințele preoțești și pastorale, a cuvărta în Dumineci și sărbători, a catehiza la școala primară, fără nici o remunerație.

Impozitele după toate beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificație cerută pentru parohii de cl. II-a, precum și binecuvântarea Prea S. Sale Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Hitiaș, prin Prea On. Oficiu protopresbiter al Buziașului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nu în ziua de alege-re.

Hitiaș din ședința consiliului parohial ținută la 11 Iunie, 1939.

Emannil Pirtea,

preot adm. președinte

Titus Toma inv. dir.
notar

In conțelegere cu oficiul protopresbiter al

Ioan Gheția
protopresbiter.

3—3

In baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3180 B ex. 1939 din 20 Mai 1939, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ”, pentru postul de preot la parohia de

cl. III, din comuna Rusova-veche protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă, pe urma pensionării preotului Pavel Vițian.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 32 jughere, 1000 stj. extravilan, 600 stj. intravilan.
2. Birul parohial.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Casa parohială cu grădină și cu supra-edificațiile economice necesare, dacă se va putea cumpăra casa preotului Pavel Vițian, în caz contrar preotul ales se va îngriji de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catihiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea pentru parohii de cl. III. precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Rusova-veche, prin Prea On. Oficiu protopopesc al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Rusova-Veche, din ședința consiliului parohial, ținută la 5 Iulie 1939.

Președinte :

Constantin Dămian
adm. par.

Secretar :

Simeon Muia

In conțelegere cu Oficiul protopopesc.

Răcajdia, la 3 Iulie 1939.

Ioan Oravițan
protopop.

3—3

In baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 2137 B ex. 1939 se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ“ pentru postul de paroh la parohia vacantă de cl. III-a din Zăgujeni protopresbiteratul Caransebeșului.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. 26 stj. □ așa după cum se află în natură.
2. Birul parohial uzitat.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Casa parohială cu grădină și cu supraedificațiile economice necesare așa după cum se află ele în natură.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și parohiale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. III-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Zăgujeni prin Prea On. Oficiu Protopresbiter al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Zăgujeni, din ședința consiliului parohial ținută în 18 Iunie 1939.

Președinte,

Pr. Remus Olariu
adm. parohial.

Secretar,

Cornel Ungurean
notar cercual.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Caransebeș, la 27 Iunie 1939.

Pr. Isaia Suru

adm. protopresbiteral.

3—3

In baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3103 B ex. 1939 din 20 Mai a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ“, pentru postul de preot la parohia vacantă din Bozovici, de cl. I-a din comuna Bozovici, protopresbiteratul Mehadia.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jug.
2. Birul parohial uzitat.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Nefiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. I. precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Bozovici, prin Prea On. Oficiu Protopopesc al tractului Mehadia.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Bozovici, din ședința consiliului parohial ținută la 31 Mai 1939.

Președinte,

Pr. Ioan Goanță,
paroh ort. rom.

Secretar,

Gh. Mihailoviciu,
s. revizor școlar.

In conțelegere cu Oficiul protopopesc .

Orșova, la 3 Iunie 1939.

Iosif Câmpianu
protopop.

3—3

Publicațiuni de licitație.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu eparhial No 3613 E ex 1939 se publică licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidire a bisericii ort. române din comuna Crai-Nou (Rudna) pe ziua de 6 August 1939, ora 11 a. m. în localul școlii primare din loc.

1. Planul și devizul de spese, condițiunile generale și speciale se pot vedea la oficiul parohial ort. român din Crai-Nou.

2. Concurenții vor înainta de odată cu ofertele închise și vadiul de 6% din prețul oferit în numerar sau efecte.

3. La licitație se admit numai arhitecți, ingineri și măștrii constructori cari posedă autorizația recerută.

4. Antreprenorul asupra căruia va rămâne lucrarea, va restitui comunei bisericesti suma prevăzută în condițiunile generale de 4% pentru elaborate tehnice.

5. Concurenții nu pot pretinde spese de deplasare la licitație.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările acelu antreprenor în care va avea mai mare încredere.

Crai-Nou, la 30 Iunie 1939.

Liviu Vinulescu 3—3
preot, președintele cons. paroh.

Gh. Câmpeanu
notarul cons. paroh.

Nr. 3409 E ex 1939.

Se dau pe cale de licitație publică în arendă sesiunile parohiale reduse din : Biniș, Broșteni, Denta, Dragșina, Ferendia, Ghilad, Jebel, Pădureni, Silagiu, Șipet, Toager, Uliuc și Voiteg.

Durata arendării este de 3 ani, adică pe anii economici 1939/40, 1940/41 și 1941/42.

Arendașii sunt obligați a plăti arenda anuală întreagă sau cel puțin 1/2 în mod anticipativ și anume: pentru anul prim de arendă în termen de 8 zile după acceptarea ofertei din partea Consiliului eparhial, pentru anul al doilea și al treilea la 1 Octomvrie 1940 respective 1941.

Dacă se plătește arenda în două rate, rata a două este scadentă la 1 Maiu 1940, 1941 și 1942.

Celelalte condițiuni de arendare se vor putea vedea la Oficiul parohial respectiv.

Caransebeș, în 12 Iulie 1939.

3—3

Episcopul :
+ VASILE

Nr. 4240 E 1939.

În baza deciziei Consiliului eparhial ort. rom. din Caransebeș din 12 Iulie a. c. Nr. 4240 E 1939, se publică licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidire a unui edificiu la Mânăstirea „Izvor Sf. Ilie“ de lângă Bocșa.

Planul, devizul de spese și condițiunile de licitație se pot vedea în biroul secției economice a Consiliului eparhial în Caransebeș în cursul orelor oficiale.

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și vadiul de șase (6%) din suma de 1,752.355 Lei, adică din valoarea totală a lucrărilor în bani gata, sau în hârtii de valoare negociabile.

Intrucât s'ar da în întreprindere numai o parte a zidirii, vadiul se va reduce la suma proporțională cu costul lucrărilor.

Afară de aceasta va suporta impozitul proporțional după contract, taxa de 2% contribuție la casa învățământului Industrial, precum și toate celelalte sarcini cuprinse în condițiunile de licitație.

Concurenții nu pot pretinde nici diurnă, nici spese de deplasare nici altfel de spese.

Consiliul eparhiei ort. rom. a Caransebeșului și-a rezervat dreptul de a decide liber asupra ofertelor ce vor intra, fără considerare la rezultatul licitației și a da lucrările spre executare acelu antreprenor, în care va avea mai mare încredere, sau eventual a respinge toate ofertele fără nci o motivare.

Ofertele închise și sigilate au se între în cancelăriile eparhiale din Caransebeș pe adresa „Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului“ până Luni în 31 Iulie 1939 la orele 12 din zi.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 12 Iulie 1929.

3—3

Episcopul :
+ VASILE

Pentru acordarea lucrărilor de pictare și zugrăvire a interiorului bisericii din Toager se publică licitație cu oferte închise pe ziua de 20 August 1939 ora 11 în sala școlii primare din loc.

1. Devizul și caietul de sarcini se pot consulta la oficiul parohial.

2. Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și vadiul de 6% în numerar sau în efecte garantate de stat.

3. La licitație se admit numai pictori autorizați de Ministerul Cultelor și al Artelor.

4. Concurenților nu li-se plătesc spese de deplasare.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările acelu întreprinzător, în care are mai mare încredere.

Toager din ședința consiliului parohial ținută în 9 Iulie 1939.

3—3

Consiliul parohial

Mașină de treierat.

Cu putere de 10 cai mânată cu benzină în stare bună se vinde din mână liberă la

DIMITRIE RĂBĂGIA

9—10

Caransebeș Str. Ep. Popea Nr. 30.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.